

Хайри Хамдан е палестински поет, писател и преводач. Живее в България от средата на 80-те години на XX век и твори на български и на арабски език. Преводач на българска литература на арабски език, съставител на няколко антологии на български поети и писатели, издадени в арабския свят.

Роден е на 2 януари 1962 г. в Дер Шараф, Палестина. През 1967 г. емигрира със семейството си в Йордания, където завършва средното си образование. През 80-те години пристига в България като студент в Техническия университет. Тогава написва и първите си стихове на български език, които са публикувани на страниците на вестник „Технически авангард“ По-късно Хамдан става и част от редколегията на изданието.

През 1993 г. издава първата си стихосбирка „Очите на бурята“. Паралелно публикува в „Литературен фронт“, в-к „Пулс“, алманаха „Море“. Втората поетична книга на Хамдан „Мариямин“ излиза през 2000 г. Следват романите „Живи в царството на рака“ (2005) и „Европеец по никое време“ (2006), както и стихосбирката „Хронична любов“ (2005). През годините творби на Хайри Хамдан намират място във водещите периодични издания в България като „ЛитерНет“, „Кръстопът“, „Литературен свят“, Нова социална поезия, Нова асоциална поезия. Автор е и на пиесите „Чува ли ме някой“, „Нека живея, нека умра“. Последната е издадена през 2011 г. в Египет. Носител е на международни награди в Египет и Палестина.

През 2014 г. издава романа „Дневникът на позора“, а през 2016 г. – стихосбирката „Един живот не е достатъчен“. На арабски език издава сборника с разкази „Съблазънта на средната възраст“ и романа „Неспокойни души“. Романът „Лешникови градини“ първоначално е издаден на арабски език през 2018 г., а през 2020 г. – и на български.

Превел е над 100 български автори на арабски език, съставител на антологията на българската поезия „Вятърът разпръсна моите слова“ и антологията с български разкази „В началото бе епилогът“.

[Khairi Hamdan - Wikipedia](#)

Кои бяха най-хубавите моменти или периоди в твоя живот досега?

Най-хубавите моменти са ражданията на моите деца, усещането е уникално, животът продължава.

В какво вярваш?

Вярвам в човешкия дух, убеден съм, че всеки индивид е способен да извърши чудеса, не разчитам на случайностите, нито на лотарийни билети, волята е водещ фактор във всички начинания.

За какво мечтаеш? На какво се надяваш?

Надявам се, че световните лидери ще успеят да намерят формула за потушаване на нестихващи кризи, войни и сблъсъците. Икономическото развитие и световният мир трябва да са с приоритет пред всякакви други претенции и желания.

Има ли нещо важно, за което не ти достига времето?

Напоследък не ми стига време за почивка, изпитвам голямо желание да се отдам на себе си, да изчезна за определено време, да изключа всякакви контакти с външния свят. В един период от живота на всеки човек, времето успява да се изплъзва с лекота. Но има способности, които дават възможност за контролирането на потока на времето през нашето ежедневие.

Повече в миналото, в настоящето или в бъдещето живееш сега?

И трите времеви величини са тясно свързани. Много жалко е, ако човек се затваря само и единствено в миналото. От градината на предишните изживявания е редно да откъснем хубавите спомени, те са горивото на днешния ден, а бъдещето е перспектива и е зависимо от подготовката и обстоятелствата. То е свързано тясно с настоящето, но понякога може и да е огледало на миналото.

Харесваш ли нашето време?

Няма как да не харесвам нашето време, то е продукт на дейността ни, бих искал да е различно, но това зависи от общите ни усилия. Въпреки това нашето време изисква да намерим лек и облекчение за последиците от епидемията, както и от чудовищната инфлация и войни. Остава да стискаме зъби и да се помолим.

Има ли място и пътуване, на които държиш най-много?

Всяка дестинация носи своите предизвикателства, най-трудната е тази към себе си, трудно може един човек да открие своята същност, понякога това продължава цели десетилетия, някои дори умират, преди да завършат подобно пътуване. Но ако става дума за географски ширини – време е да посетя Африка.

Какво е за теб живота? Опиши го с три думи...

Животът е тръпка, любов и надежда. С живота изпитваме взаимна любов.

Кои са най-красивите гледки на света за теб?

Детски смях, градина с маслини и смокини, морето с всичките му възплъщения, усмихната жена, завършен творчески проект, запалена свещ, красив танц. Ако погледнем наоколо има много форми на красотата, стига да погледнем с третото око.

Къде се чувстваш най-добре, като „у дома“?

С книгата е най-уютно, там няма условия и режим на поведение, с книгата се чувствам у дома.

Искаш ли да промениш нещо у себе си?

Не, в никакъв случай, всяка характеристика е изградена с много усилия и опит. Всеки човек се променя през различните периоди от живота си. Израства, създава нови навици, получава по-висши знания. Затова държа да продължавам своя път, без да предизвиквам неочаквани или изкуствени промени.

Намерил ли си призванието си?

Разбира се, още от ранни години съм бил наясно с моето призвание като писател и човек на перото. Избрах този труден, но изключително привлекателен път. Експериментирах, творих в повечето жанрове на изкуството, поезията остава моята слабост.

Често ли се "изгубваме" в превода?

Това зависи изцяло от преводача. Качественият превод изисква не само владеене на езика, но и осъзнаване на начина на мислене на народа, националните черти и особеностите. С други думи – всички фактори, необходими за поддържане на духа на отечеството от двете страни на превода.

Какво ти дава представа за вечност?

Ние сме частица от вечността, миг истина е равен на кратка вечност. Способността да се обичаме и страдаме също е усещане за вечност. Вечността е да съществуваме в мига, осъзнавайки, че всичко е преходно.

Какъв съвет би дал, според своя опит, на едно дете?

Бих посъветвал децата да четат и да развиват своите дарби. Също така да обърнат внимание на необходимостта да изживеят пълноценно своето детство, без да прескачат етапи от своето развитие.

Какво може да те накара да се усмихнеш?

Много неща ме карат да се усмихна – слънцето, кафето, поезията, удовлетворение от свършена работа, но най-вече моето семейство. Те са ми голямата усмивка, дарена през годините на този живот.

Ако си представиш живота си като пъзел, доколко е подреден той? Чувстваш ли, че е цял и завършен?

В интерес на истината, страдах много от хаоса в своя живот. Често поемах много проекти и ангажименти, но съм убеден вече, че е важно да подредим живота си така, че да има място за работа, почивка и удоволствие. Всъщност продължаваме да се учим как да живеем.

Интервюто е публикувано за първи път в блога на Кристина Митева „ЕДИН ОТ НАС СПОДЕЛЯ“, на 2 март 2023 г. – <http://www.oneofusshares.com/2023/03/blog-post.html>

КРАТКОСТИШИЯ - 1

litenet.bg

*

Ех, да можем да съхраня гласа ти като капсула
Сутрин да я поемам,
за да чувам ехото ти през целия ден.

*

Не можеш ли просто така да заминеш,
без да ми отнемеш чувството
за място и за време?

*

Всички пътища водят до тебе,
освен един, който
води директно до сърцето ти.

*

В източната стена на църквата
тя пусна едно-единствено желание:
"Той да не я пожелае!"

*

Не усещам моите крила,
възможно е да са пречупени
или забравени на
нощното ти шкафче.

*

Не е обяснение в любов, а любов.
Не е поредна авантюра,
а връщане към твоята зора,
преди сърцето отново да прескочи
границите на живота.

*

На дясното ти рамо - гълъб,
на лявото - два.
Хранят своите надежди.

*

През моята врата влезе
утрешният ден,
не го познах, но през усмивка рече:
"Предай нататък".

*

Иска ми се тази сутрин,
иска ми се да докосна,
твоего име.

*

София -
накрая заживя в мене.
А морето!
Ето го, на петстотин прегръдки оттук.

*

Заприличала си на пясък.
Колкото повече те стискам,
толкова по-бързо изтичаш между
пръстите ми.

*

Крачка напред, пет назад,
въпреки това, керванът
пристигна.

*

Ще те нарисувам по стените,
на софийското метро,
където мотрисите галопират,
по две бездушни линии
и търсят своето спасение.

*

В гроба се пенсионираат последни
артистът, поетът и безделникът.

*

Понякога кафето ме изпива рано сутрин,
събужда се часове преди мене,
прочита моите молитви и заспива.

*

Не мога, разбери, не мога,
да спра да мечтая
по време на априлските дъждове.

*

И тази нощ забелязах,
че те няма.
Много слънца светят, и нито една луна.

© Хайри Хамдан

Електронно списание LiterNet, 16.05.2014, № 5 174

